

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 41 (1485) 1985 m. spalio 16 d.

Melbourne

XXX METAI

A. A. kunigas Albinas Spurgis MIC

Adelaidėje spalio 7 d. miręs kunigas Albinas Spurgis MIC savo darbų pėdsakus paliko trijuose kontinentuose. Jis buvo gimęs Šilų bažnytkaimyje, Vadoklių valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje ir Kauno kunigų seminarijoje. Į kunigus buvo išventintas 1932 m. birželio 21 d. Nuo čia ir prasidėjo intensyvūs darbai. Panevėžio vyskupas, žinodamas ir matydamas jaunojo kunigo idealistinius nusiteikimus ir darbus, paskyrė jį Panevėžio Sv. Petro ir Povilo parapijos, vėliau ir katedros vikaru. Vyskupas pamatęs kunigą Albiną Spurgį sėkmingai dirbant ir su jaunimo organizacijom, gerai dėstant mokyklose, paskyrė jį Gelazių, po to Šimonių klebonu, kur plačiai išvystė katalikišką akciją, ypač pavasarininkų, angelaičių veiklą bei puikiai sutvarkė ir kitus sielovados reikalus.

Po karo atsidūrė Weidene, Vokietijoje, netoli Čekoslovakijos sienos ir buvo paskirtas Oberpfalz - Niederbayern lietuvių sielovados dekanu, kaip vienas pavyzdgingiausių kunigų. Weidene įsisteigus 300 lietuvių stovyklai, ėjo kapeliono pareigas ir rūpinosi jaunimo švietimu, garsėjo savo iškalba, pamoksais. Įsteigė jaunimui mokytis progimnaziją ir buvo jos direktorius, ją pradėjęs 1946 m. su 26 mokiniais ir 9 mokytojais, o po trejų metų emigracijai ją likviduojant, progimnazija jau turėjo 48 mokinius ir 13 mokytojų. Ten mokytojavo ir mūsų kun. Pranas Vaseris, dėstęs visose klasėse fiziką ir matematiką, taip pat ir mūsų ilgametis ALK Federacijos pirm. Valentinas Čižauskas ten progimnazijoje dėstė visose klasėse anglų ir vokiečių kalbas, o aukštesnėse klasėse dar ir meno istoriją, geografiją.

Iš Vokietijos į Ameriką kun. A. Spurgis nuvyko 1949 m. ir gavo

darbą amerikiečių parapijoje. Tada, po ketverių metų įstojo į Marijonų vienuoliją. Atlikęs naują porą metų gilino teologines studijas Romoje Sv. Tomo universitete Angelicume. Marijonų vyresnybės buvo paskirtas sielovados darbams į Čikagą. Su misijomis ir rekolekcijomis lankė Amerikos lietuvių kolonijas, garsėdamas savo iškalba. Buvo paskirtas "Draugo" dienraščio administratorium, žymiai iškėlė jo tiražą, surasdams daug naujų skaitytojų, kai vis važinėdavo po lietuvių parapijas su pamokslais, dvasiniu atsinaujinimu, lietuviškos dvasios stiprinimu.

Pagaliam 1969 m. buvo paskirtas į Australiją Adelaidės lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonu. Ir čia išpuošęs šią šventovę, su reko-

lekcijomis ne kartą aplankė visas didžiąsias lietuvių kolonijas. Buvo ir ALB Garbės Teismo narys. Krašto Tarybos 18-toji sesija Melbourne 1982 m. kunigą Albiną Spurgį paskelbė ALB Garbės Nariu.

Kun. Albinas Spurgis turėjo didelį pamaldumą į Mariją. Taip jis amžinuosius vienuolio įžadus sudėjo 1957 m. gruodžio 8 d. - Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje ir mirė spalio 7 d. - Marijos Rožančiaus šventėje.

Gerasis Dieve, tu savo tarną kunigą Albiną Spurgį žemėje padaręs savo sakramentinių malonių dalintoją, papuošęs šventąja Eucharistijos tarnyba, leisk jam džiaugtis dangaus garbe per amžius.

Kun. Dr. Pr. Dauknys

Nutilo jo žingsniai ir žodžiai

A. A. KUN. ALBINAS SPURGIS, MIC

Atsiskyrimo liūdesiu mes palydim kiekvieną tautietį. Skaudu, kai kely išėivijos palūžta mūsų broli. Bet ypač skaudu, kad užgęsta meile plakus širdis vienam iš Kristaus negausaus jo vynuogyno pašauktųjų būrelio plūšėjų. Toks liūdesio angelas štai apgaubė vėl Adelaidę. Pagarbus kun. Albinai, Kristus, lietuvis ir šie permainingi laikai - tai tarsi centras Tavo: Tau rūpėjo iš-

klausyt ir suprast, o ypač žmogų pa gerbt kaip Dievo paveikslą ir kaip brolių tautos. Kaip mįslinga, kad mirėi Tu Rožančiaus dienoje, tarsi Marijos šaukiamas.

Pagarbusis Marijos mylėtoju, brangus mūsų kunige Albinai, nutilo tavo žingsniai, jau niekad nekops prie Dievo altoriaus. Tad ramybės amžinos, Marijos globoje ir meilėj Viešpaties!

Tegu būna man leista Australijos Lietuvių Katalikų Sielovados vardu padėkoti a.a. kun. Albinui Spurgiu už aukos ir meilės darbus Kristaus Bažnyčiai - ypač Adelaidės parapijai ir bendruomenei. Dalinuosi šiuo skausmu su mirusio broliu, sesute bei kitais artimaisiais bei ryžtingais Adelaidės parapijos darbų talkininkais. Užuojautą reikiu Adelaidės klebonui kun. J. Petraičiui ir visai Marijonų kongregacijai bei jos vadovybėms.

Prel. P. Butkus
Sydney Lietuvių Kapelionas

LIETUVIAI PASAULYJE

— Pontifikaline Lietuvių Švento Kazimiero Kolegija Romoje spalio 20 d. švenčia savo gyvavimo 40 metų sukaktį. Iškilnėse dalyvaus Vatikano Katalikų Mokslo Kongregacijos Prefektas kardinolas Wilhelm Baum, bus ir laisvojo pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis - Vyskupų Kongregacijos Egzilių komisijos narys ir daug kitų žymių svečių. Ta proga kolegijos Rektorius prelatas Dr. Ladas Tulaba Rektoriaus pareigas perduos kun. Algimantui Bartkui, kuris iki šiol ėjo Kolegijos Pro Rektoriaus pareigas, jom gerai pasiruošė ir praėjusiais mokslo metais Romoje įgijo Kanonų teisės Magistro (Master) laipsnį. Dar toliau jis studijuos Doktorato laipsniui. Kolegija šiuo metu turi 4 klierikus ir daugiau kunigų gilinančių studijas Romos universitetuose. Kolegijai rekolekcijas akademinio mokslo metų pradžioje - lapkričio 1-3 dienomis praves svečias iš Paryžiaus kun. Jonas Petrošius.

— Amerikos Lietuvių Bendruomenės nauju pirmininku yra išrinktas inžinierius Algimantas Gečys, gimęs Kaune 1933. Inžinerijos mokslus baigęs Filadelfijoje Magistro laipsniu, ėjo įvairias pareigas ateitininkuose, pirmininkavo Studentų Ateitininkų sąjungai, taip pat įvairias pareigas ėjo Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyboje.

— Iš Lietuvos Vakarų pasiekė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 67-tas. Dėkoja Sv. Tėvui už palaimintojo Mykolo Giedraičio pagerbimą ir prašo, kad su arkiv. Jurgiu Matulaičiu jiedu būtų greičiau paskelbti šventaisiais. Daug faktų iš persekiojimų, katalikų rezistencijos, Vlodo Lapienio teismo aprašymas, žinios iš vyskupijų, KGB saugumas terorizuoja kunigą Joną Kastyti Matulionį.

— Brazilijoje Sao Paulo lietuvių rugsėjo 8-tą susirinkę į Sv. Kazimiero lietuvių parapiją iškilmingai atšventė Marijos Gimtadienį ir Tautos Šventę. Ta proga paršė ir pasiuntė laišką Popiežiui Jonui Pauliui II, dėkoja už rūpestį lietuvių tautai, už solidarumą Lietuvos katalikams ir prašo palaiminti kankinę Lietuvą, visų lietuvių maldas ir pastangas atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

— Vatikano radijas pranešė, kad Vakarų jau pasiekė Lietuvoje leidžiamo pagrindinio leidinio "Aušros" Nr. 47, kuris Lietuvoje išėjo šių metų vasario mėnesį ir apima 32 puslapius. Straipsniai skelbia: Neišleisk iš akių Lietuvos, Prie kapo suklypus, Paminklas Lietuvai, SOS - Pagalbos šauksmas, Žmonių medžioklė naktį, Vasario 16-ji, Neteisybės žaizda tebekraujuoja.

— Brazilijos lietuvių jau pradeda ruošti Lietuvos krikšto jubiliejui, kuris bus atžymėtas viename pasaulyje 1987 metais. Jubiliejui yra parinktas Popiežiaus Jono Pauliaus II paskelbtas šūkis - Atsinaujink savo tikėjimą!

— Kanados lietuvių fondas jau turi sutelkęs \$ 700.000 kapitalo. Kasmet skiria apie \$ 70.000 lietuviškai kultūrai ir švietimui. Dabar siekia kapitalą padidinti iki vieno milijono dolerių.

— Joana Sarafinaitė, Škotijoje gimusi lietuvaitė 1903 m., iš profesijos muzikė, lietuvių choro dirigentė ir vadovė, visą savo gyvenimą pašventus Škotijos lietuvių veiklai, Popiežiaus Jono Pauliaus II apdovanota "Pro Pontifice et Ecclesia" ordinu, kurį jai birželio 23 d. įteikė iškilmių metu vysk. Antanas Deksnys ir prel. A. Jonušas atvykęs iš Romos.

Minėtinos lietuvių spaudos sukaktys

80 metų pirmajam dienraščiui, 40 metų kultūros žurnalui

Visais laikais spaudos reikšmė lietuvių gyvenime, tiek išėivijoje, tiek tėvynėje, buvo ir yra labai didelė. "Be spaudos, be lietuviško spausdinto žodžio mūsų lietuvių saujelė būtų jau išnykusi, nes nebūtų kas informuoja, kas formuoja ir žadina lietuviškai veiklai, kas sušaukia į parengimus, nebūtų kas jungia". — Šitaip rašo kun. Pranas Dauknys Australijoje leidžiamo lietuvių katalikų savaitraščio "Tėviškės Aidų" (Nr. 30, 1985) redaktoriaus. Šie žodžiai tinka visiems mūsų laikraščiams bei žurnalams, o taip pat leidžiamom knygom.

Negalime kaip reikiant įsivaizduoti lietuvių be lietuviškos spaudos. Jau 1879 m. Amerikos lietuvių išleido pirmąjį savo laikraštį "Lietuvišką gazetą". 1883 m. Majo mėn. Lietuvoje pradėjo eiti pirmasis tautiškai sąmoningas laikraštis "Aušra". Labai gerai padarė velionė Alicija Rugytė, kartu su Jonu Dainausku, šimtmetinės sukakties proga išleisdami pakartotinę visų 4 metų "Aušrą".

Bet yra ir daugiau sukaktių. Per reitais metais šventėme spaudos atgavimo 80 m. sukaktį, o taip pat minėjome deimantinę "Draugo" dienraščio sukaktį. Tenelieka užmirštos ir kitos sukaktys. Štai viena jų. 1904. XII. 10 inž. Petro Vileišio rūpesčiui Vilniuje pradėtas leisti pirmasis lietuvių dienraštis. Taigi, jei pernai metais nešventėme, tai šiais metais dar galime prisiminti ir jo 80 metų sukaktį. Turime čia mes prieš akis pasidėję iš savo rinkinių paimtą pirmąjį lietuviško dienraščio numerį. Prieš 80 metų P. Vileišio rašyti jo įžanginiai žodžiai - "Pirmasis numeris" tinka ir šios dienos lietuviams. Štai ištraukėlė: "Tat va, pirmasis VILNIAUS ŽINIŲ numeris! Koks tai mums džiaugsmas! Tatai, ko mes taip ilgai geidavome, dabar išsipildė. Turime spaudą ir dienraštį. Dabar mes, lietuviai, nebesijausime taip apleistais, kaip tatai iki šiolei buvo. Jeigu pas mus atsiktis kokia nelaimė, tai apie tai mes neprivalysime daugiau žinių įieškoti po svetimtaučių laikraščius, kurie ne visiems prieinami ir suprantami. O vėl antra atsukus, argi svetimtaučiai gali taip atjausti mūsų bėdas ir vargus, kaip mes patys? Dabar mes patys galėsime apsvarstyti klausimus, kurie mums labiausia rūpi ir ant kurių labiausia ar mažiau mūsų gyvenimo gerovė guli. Dabar mes nebesijausime palaidais, o būsime tarsi į vieną kūną surišti: viens apie kitą lengviau žinią turėti ga-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

lėsime, viens su kitu lengviau susiprasime".

Šitaip rašė atmintinas Petras Vileišis prieš 80 metų pirmajame lietuvių dienraščio numeryje. Tokio dienraščio išleidimas ir jo leidimas per keletą (1904-1907) metų buvo be galo reikšmingas ir netgi dabar atsimintinas reiškinys.

Tiek apie dienraštį. O kaip gi su lietuviškais žurnalais. Per daugiau kaip šimtmetinę mūsų spaudos istoriją jų buvo leidžiama gal keli šimtai. Visi jie, deja, dėl įvairių aplinkybių mirė, palikdami didesnę ar mažesnę ženklą. Bet ilgiau siai ėjo ir dabar tebeina kultūros žurnalas "Aidai". Neseniai gavome jo š.m. Nr. 4, kuriame paskelbtas redakcinis redaktoriaus Leonardo Andriekaus rašinys "Ilgiausiai lietuvių kalba einas žurnalas", antroje antrašte "Aidams į penkiasdešimtmetį įžengus".

40 metų mūsų spaudos istorijoje nėra trumpas laikas. Turime prieš akis jo 40 metų komplektus. Koks tai didelis įnašas į lietuvių kultūrinį lobyną! "Aidai" išsivystė iš labai kuklaus mašinėlės rašyto ir rotatorium spausdinto menkučio (tik 4 puslapių) biuletenio, pradėto leisti 1944 m. Kalėdų proga ir siuntinėjamo Bavarijos lietuviams laiško forma. Redaktorius dr. Vytautas Bieliauskas. Antrinė antraštė - "Informacinis lietuvių sąjungos Miuncheno skyriaus leidinys Bavarijoje gyvenantiems lie-

ŠV. KAZIMIERO FONDAS

Sao Paulo, Brazilijoje, užbaigiant švento Kazimiero jubiliejiniu metų minėjimą buvo įkurtas Kultūrinis Kazimierinis Fondas, kurio lėšomis bus finansuojama Brazilijos lietuvių kultūrinė veikla, lietuviška spauda, lituanistinės mokyklos, jaunimo darbai. Fondas buvo įkurtas Sao Paulo švento Kazimiero lietuvių parapijos iniciatyva. Jo pagrindinį kapitalą jau sudaro septyni milijonai Brazilijos kruzeirų. Švento Kazimiero jubiliejiniai metai Sao Paulyje buvo neseniai užbaigti brazilų sporto klube Juventus, įteikiant premijas dailės kūrinių konkurso šv. Kazimiero tema laimėtojam.

tuviams".

Vartome jo jau trupančius lapelius. 1945 m. Nr. 1 dr. V. B., Vasario 16 dienos proga rašė ir šią dieną atmintinus žodžius: "Bevertant (Lietuvos) istorijos lapus, šią dieną tenka sustoti prie mūsų tautos istorinės Vasario 16 dienos. Mums ši diena yra didi ir garbinga. Bet šiandien ji yra skausmo ir sielvarto šešėliu pažymėta. Juk ir mes esame tik benamiai keleiviai. Bet mes kartu, pažvelgę į save, negalime nustoti vilties ir nusiminti, nes mes nesame be tėvynės. Ji yra mumyse. Ir visa, ko mums tenka atsakyti ir kiek vargo patirti, mes žinome, kad tai nėra be prasmės".

Bet ir šis be galo kuklus lapelis atkreipė Gestapo dėmesį ir jo leidėjui teko atsiverti tardymo ugniję. Tolimesnis leidimas nebuvo įmanomas. Naujas "Aidų" numeris, spaustuveje spausdintas, išleistas jau amerikiečiams užėmus Miuncheną, 6 psl., Vyr. redaktorius tas pats dr. V. Bieliauskas. Leidžia Spaudos darbuotojų kolektyvas. Dailių viršelių nupiešė dail. E. Krauskas. Nr. 5 pasirodė jau 10 puslapių. Nuo Nr. 7 biuletenis faktiškai virto žurnalu. Buvo leidžiamas 16 psl. Redaktorius Kazys Bradūnas, redagavęs "Aidus" per penke-

PO ATOSTOGŲ VĖL Į ROMA

Popiežius Jonas Paulius II rugsėjo 23 dieną iš savo vasaros rezidencijos Castelgandolfe galutinai sugrįžo atgal į Vatikaną. Šventasis Tėvas į Castelgandolfą kaip kiekvienais metais buvo persikėlęs vasaros pradžioje - liepos 7 d., čia tęsdamas savo veiklą. Rugpiūčio mėnesį buvo išvykęs vienuolikos dienų apaštaliniam vizitui septyniuose Afrikos kraštuose, rugsėjo aštuntą lankėsi Lichtensteine, o praėjusį savaitgalį dviem dienom buvo nuvykęs į Genują.

Jonas Paulius II suteikė paskutines audiencijas Castelgandolfe, priimdamas Krikščionių demokratų Internacionalo pirm. Zaldivar su generaliniu sekretorium, vėliau susitikdamas su visais Castelgandolfo rezidencijos tarnautojais ir asmenimis, kuriems buvo pavesta rūpintis Popiežiaus asmens saugumu, dėkodamas už rūpestingą pareigų atlikimą ir su visais atsisveikindamas.

Spalio 18-20 dienomis Jonas Paulius II su apaštalinio vizito lankysis Sardinijos saloje. Vizito metu Popiežius aplankys šešis Sardinijos miestus, kaip paprastai apaštalinio kelionio metu betarpiškai susipažindamas su vietos Bažnyčios ir gyventojų problemomis bei rūpesčiais.

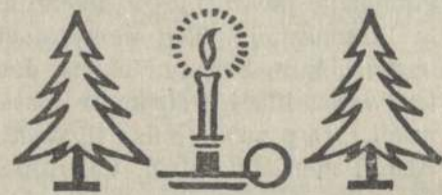
rius metus, kai jie buvo leidžiami Vokietijoje. Jo rūpesčiu ir sumanumu "Aidai" išaugo į didelį, aukšto lygio lietuvių kultūros žurnalą.

1950 m. "Aidai" perkelti į JAV. Ligi 1964 m. juos redagavo rašyt. Antanas Vaičiulaitis, o 1965-1980 redagavo ir žurnalą toliau stipriuo dr. Juozas Girnius. Nuo 1980 m. redagavimą perėmė ir dabar redaguoja kun. Leonardas Andriekus. 40 m. sukakties proga paskutiniam žurnalo numeryje (ligi šiol jų buvo išleista 367 numeriai) jis rašo: "Kultūros žurnalas Aidai, šią vasarą įžengęs į penkiasdešimtuosius amžiaus metus, turi pagrindo ir džiaugtis, ir didžiūotis, ir taip pat gėrėtis savo išvartyta kultūrinio darbo vaga išėivijoje". Žodžiai labai teisingi.

Faktiškasis "Aidų" leidėjas Vokietijoje buvo dabar Čikagoje gyvenęs J. Sakas - Sakevičius, o JAV "Aidus" leido ir tebeleidžia savo spaustuveje Brooklyne spausdindami lietuviai pranciškoniai.

Per 40 m. žurnalas yra sutraukęs daugybę bendradarbių ir paskelbęs šimtus gerai paruoštų rašinių įvairiomis lietuvių kultūros temomis, o taip pat daugybę dokumentinių ir meniškų nuotraukų. Nors kiek ir pavargę, kad ir mažėjant skaitytojų skaičiui, "Aidai" tebegyvena ir nesiruošia mirti. Tai gi reikia visomis išgalėmis žurnalą remti ir jam padėti.

Būtų galima dar daug rašyti apie mūsų periodinę spaudą, bet tai ne šio rašinio reikalas. Bevertant mūsų periodinės spaudos komplektus, užkliūna mintis, kodėl mes ligi šiol neturime paruošę ir išleidę lietuvių spaudos istorijos? Net leistų ir tebeleidžiamų laikraščių bei žurnalų metrikacija nėra pilna. Tiesa, dalis jų aprašyti "Lietuvių Enciklopedijoje". Tai gerai, bet tik enciklopedinės žinios. Kas šį darbą turėjo ar turi atlikti? Vėl persasi mintis: O ką ligi šiol per 40 metų padarė Lietuvių žurnalistų sąjunga? Ar ne jos pareiga buvo ir tebėra šį darbą atlikti? O sukaktys įpareigoja ir skaitytojus savąją spaudą visomis išgalėmis remti ir išlaikyti.

KALĖDŲ SVEIKINIMAI

Jau artinasi Kalėdų šventės. Savo gimines, draugus, artimuosius, organizacijos savo narius pasveikinkime per Tėviškės Aidus. Trumpas, tradicinis sveikinimas tik \$ 5, atsiunčiant kartu su sveikinimais, kurie bus atspausdinti TA Kalėdų laidoje. Nelaukime paskutinės dienos, jau dabar iš anksto atsiųskime sveikinimus ir rūpesčiai dings.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

A. A. KUN. ALBINUI SPURGIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame kun. J. Petraičiui, MIC. Šv. Kazimiero Parapijai, Tėvams Marijonams, o ypatingai sesutei Antaninai, broliui Jonui Amerikoje ir sesutėms Bronei ir Monikai Lietuvoje.

Rasa ir Mindaugas Mauragai su šeima

TĖVIŠKĖS AIDAI

MUZIKOS METAI

Europos Muzikos Metų proga spalio 1 d. visuose kraštuose buvo atžymėta Tarptautinė Muzikos Die na. Muzikos Metus ir Tarptautinę Muzikos Dieną paskelbė Europos Taryba ir Europos Parlamentas tuo būdu atžymėti trijų garsiųjų kompozitorių 300 metų gimimo sukaktį. Tai Johan Sebastian Bach, Fridrich Handel ir Domenico Scarlatti, jie visi gimę 1685 metais. Muzikos Metus mini ir Apaštala Sostas. Sv. Petro bazilikoje Romoje buvo susirinkę virš 10.000 įvairių tautų giesmininkų, kurie drauge giedoję Popiežiaus aukojamų Mišių metu. Apaštala Sostas lapkričio mėnesį rengia Tarptautinį religinės muzikos kongresą Romoje, kuriam dalyvaus daugelio kraštų atstovai.

Popiežius Jonas Paulius II savo laiške Muzikos Metų vadovams sako, kad muzika yra universali kalba, kuri broliškumu jungia protus ir širdis. Šis labai kilnus menas visuomet pakelia žmogaus dvasią į tikras žmogiškas ir dvasines vertybes ir gali būti priemonė tikram broliškumui. Muzika ir daina turi kultūros turtus, bet tai dar ne viskas. Savo prigimtimi muzika ir daina gali atskambėti vidinę žmogaus harmoniją, ji gali sukelti stiprias ir gilias emocijas, savo žavesiu turėti galingą įtaką. Melodija Dievo apreikštam žodžiui suteikia širdies balsą, troškimą tobulos harmonijos. Savo iškilumu melodija gali būti dvasinės nepriklausomybės prieglobstis, dainuojant net ir tada, kai viskas atrodo prislėgta, liūdna, kai užgula prievarta. Todėl muzika bei daina savyje turi esmines vertybes, kurios priklauso kiekvienam žmogui. Dėl tos priežasties muzikos ir dainos šedevrai iškyla virš žmogaus, peržengia tautos sienas, priklauso jau visai žmunijai. Viesiems, kurie atsidėję muzikai ir dainai, Popiežius prašo Viešpaties, kad jis stiprintų tą brangų darbą, reikalaujantį daug energijos, bet teikiantį malonumo ir džiuginantį darbą ir šių Muzikos Metų proga teikia savo širdingą Apaštalinį Palaiminimą.

Daina minty laikosi ilgiau už bet kokį žodį ir giliau išreiškia jausmus, troškimus. Mūsų Maironis Dainų šventei rašė posmus: "Tautos dainele, tu gaivina per ilgus amžius mūsų sielą; viena budėjai, kai milžinai kapuos sapnavo šalį mielą; budėjai supdama lopšėlį, jaunuolių guodei ir senelį, tautos auklėjai sielą!" Taip ir mūsų įvairiausių progų suėjimuose, minėjimuose neapsieiname be lietuviškos dainos, nei pamaldos be lietuviškos giesmės. Kol skambės lietuviška daina, tol kalbės lietuvių tauta. Daina lietuviui, tai dalis lietuviškos dvasios ir dainoje atsispindi mūsų tautos istorija. Dainoje nuo amžių aidi mūsų darbai, žygiai, mūsų džiaugsmas, kančios, mūsų ilgesys, meilė. Tad skambėkit mūsų dainos po šalis plačiausias!

PD

PRIE VĖJO VARTŲ

Vienas žmogus man pasiskundė: "Skačiau Erlėno knygą "Vėjo Vartai". Vis ieškojau tų vėjų vartų. Ieškojau ir neradau". Tokios mintys paskatino mane atkreipti didesnę dėmesį į knygos vardą. "Vėjo Vartai" - vardas gražus, poetiškas. Nesunkiai išaiškinama metafora. Kas yra vartai? Kliūtis kelyje, ypatingai tada, kai nemoki ar nepajėgi jų atkelti. Kas yra vėjas? Galinga jėga, kylanti nežinia iš kur, nepalenkiama, nesigailinti tų, kurie stovi jos kelyje. Taigi ir metafora vėjo vartai išreiškia gyvenimo ar likimo jėgas, kurios kaip neįveikiamos kliūtys stoja skersai kelio Erlėno knygos novelių veikėjams, žlugdo jų viltis, siekimus, meilę, dienų pilnatvę, atima ramybę, išmuša iš normalių vėžių, veda į tragišką mirtį ar skaudžias nelaimes.

Novelėje "Kaimo mergaitė", gražuolei Onutei į laimę kelią pastoja nusižiūrėto bernelio luominė padėtis ir džiovos liga. Panašios kliūtys blaško išsimylėjusiųjų širdis novelėse "Plevenanti nosinaitė" ir "Paklydusi meilė". Dvarininkaitė Janytė "Nosinaitėje" išimylė atostogaujantį klieriką Vinčą. Ir Vinčą masina Janytės meilus moteriškumas, bet jis vis tik apsisprendžia grįžti į seminariją. Janytė lieka dvare viena ilgtis nepasiekiamo Vinco ir vėliau su motina išvežama į Sibirą. "Paklydusios meilės" Justę atmeta mylimasis Julijonas — paduoda užsakus su kita. Ašarų upės, bet, joms nutekėjus, sušvinta naujos vilties šypsenos.

Erlėno istorijų personažai - nesugadinti Lietuvos kaimo jauni žmonės, drovūs, jausmingi, moką verpti meilės giją švelniai ir pamažu, bet jie yra tokie individai, kuriems laimė, paremta jausmine meile, nėra skirta. Meilė jiems gamina tik ilgesio skaudesį, tik liūdesio ašarų kartumą. Petruui Dargiui, novelės "Kaimo muzikantai" centriniam veikėjui, šeimą sukurti pasiseka, bet kliūtis į gyvenimo laimę atsiranda pavydaus ir kerštingo draugo asmenyje. Pirmasis nesuspėjimas išprovokuojamas vestuvių metu ir pasėja nepasitikėjimo sėklą uošvio širdyje. To buvusio draugo klatingumas stumia Petrą į vis sunkesnes nelaimes, sudaro šeimą, jo žmoną Marytę ir jį patį priveda prie nelaimingos, per ankstyvos mirties.

"Kaimo muzikantuose" esmėje sprendžiama gėrio ir blogio problema. Blogis apsieiškia netikėtai, iš menkučių priežasčių pajudintų, gėriu nenušviestų žmogaus širdies

Rašo J. A. Jūragis

KUNIGAS PRANAS VASERIS
AUTORIUS NAUJOS KNYGOS
"VĖJO VARTAI".

gelmių ir įstumia jam pasidavusių silpnuolių į tamsybių darbus. Gerieji, padorieji žmonės žūsta pušaukelėje į tokį gyvenimą, kuris jiems pagal Dievo tvarką priklauso. Piktasis žmogus išeina laikinu viešpatauti. Teisingumo svarstyklės pakrypsta gerojon pusėn, tiesa išeina į dienos šviesą. Plikto nešėjas nebelaukia visuomenės bausmės, jis nubaudžia pats save. Novelė palieka gilų, bet sunkų įspūdį. Ji atauga gaudžiomis žmogiškosios būties trapumo gijomis, kurias drasko klastos, melo ir aklos neapykantos vėjai, nepalikdami vietos meilei ir vilčiai. Tamsios gyvenimo bangos pereina per tris žmones ir juos pražudo. Pražudo ir dar vieną - negimusį. Gyvieji lieka ir toliau gyventi lyg audros priblokšti, pajutę, kad abejinga, įtaringa, artimo meilės nesušildyta širdis tik į nelaimes veda.

Novelėje "Du draugai" prieškarinių laikų ir okupacijų fone sprendžiamas draugystės patvarumo ir švartos sąžinės klausimas. Du jaunuoliai kartu mokosi gimnazijoje ir kunigų seminarijoje. Užėina rusai, ir draugų keliai išsiskiria. Domininkas išeina į kunigus. Algis tampa mokytoju ir komunistu. Ar gali tokių žmonių tarpe žydėti draugystės žiedas? Algis, po karo tapęs miestelio vykdomojo komiteto pirmininku, neteislingai apkaltina kun. Domininką ir išduoda jį milicijai. Kalėjime kun. Domininkui labiausiai rūpi įrodyti savo drau-

gui Algiui nuoširdų, atvirą, niekuo nesuteptą draugiškumą. Teisme išaiškėja, kad kunigas nekaltas. Už tai jis išsiunčiamas į Sibirą penkeriems metams, "kad išmokytų gyventi". Algis "gydo" neramią sąžinę degtine.

Visos knygoje išspausdintos Erlėno novelės vaizduoja jau praėjusių laikų Lietuvą - gamtą ir žmones, jų susipinančius ir vėl išsiskiriančius likimus. Iš jų skiriasi tik viena novelė - "Klionė ir Mėnulį", kurioje aprašomi drąsūs astronautai, erdvių laivu pirmieji nuskrėdę į Mėnulį ir ten žuvę. Novelė parašyta 1958 metais. Amerikiečiai nuskrėdo į Mėnulį vienuolika metų vėliau.

Erlėno stilius labai suglaustas, tiesioginis, aiškus. Toks, kokį literatūros teoretikai vadintų lapidarinu, kas reiškia, kad taip rašydavo tekstus, kuriuos reikėdavo iškalti akmenyje. Vargu ar įmanoma dar glausčiau rašyti. Novelių tekstuose beveik ištiesai rašoma trumpais vietiniais sakiniais, kuriuose nėra nebūtinų žodžių - taip viskas rūpestingai išbaigta, nušlifluota. Bet tie trumpieji sakiniai yra talpūs, daug pasakantys, ir už jų ryškiai regima plati potekstės erdvė. Erlėnas turi tai, kas yra tikro rašytojo žymė - sugebėjimą dinamiškai galvoti, mąstyti vaizdais ir apibendrinti - keliais žodžiais daug pasakyti.

"Jis jojo padžiūvusiu kaimo keliu. Pats pavasario gražumas. Visur žalia, jauku, o saulė lyg tyčia margino žiedelius. Švelnus vėjelis dvelkė ievų kvapu." 89 psl.

Lakus Erlėno stilius nenuklimpta smulkmenose. Jis teka tartum daiktų paviršiumi, paliesdamas tik svarbiausius taškus, bet ta dinamiška slinktimi pagauna skaitytojo dėmesį, patraukia kiekvienam lengvai suprantomomis mintimis ir šviešiais su lyrišku gamtos išgyvenimu piešiamais vaizdais. Tie vaizdai sudaro įdomų rašytojo kuriamą pasaulį - gimtosios žemės viziją, nepamirštas, sąmonė išnešiotas, po daugelio atsiskyrimo metų gal net ryškiau šviečiančias. Viskas jose turi stiprios gyvenimo įvykių įžvalgos nušviestą, gilesnę prasmę.

Knygos viršelio ir aplanko apipavidalinimas dail. V. Simankevičiaus darbas.

Erlėnas VĖJO VARTAI. Novelės. 194 psl. Išleido kun. Pr. Vaseris. 1985 m. Spausdino Tėviškės Aidių spaustuvė 18 Henry St. Kensington Vic. 3031, Australija. Kaina \$ 7.

LITUANIA Choras kviečia visus atsilankyti į

METINĖ KONCERTA

Koncertas vyks Adelaidės Lietuvių Namuose, Norwood.

spalio 27 d., sekmadienį, 2 val. p.p.

Koncerto programoje dalyvaus ir dainininkai:

Virginija Bruožytė

Petras Račkauskas

Mergaičių chorelis "Eglutės"

Laukiame visų!

Adelaidės Lituania Choras

Ar galima susitarti su Maskva

Spauda pilna straipsnių su spėliojimais apie Reagano - Gorbačevų susitikimą Ženevoje ir taikos atsiekimo galimybes. Ar įmanoma išvis susitarti su Maskva, to niekas neklausia, turbūt, bijodami neigiamo atsakymo.

Rytų - Vakarų santykių analizės iš vis yra paviršutiniškos, nes jos vengia paliesti patį problemos branduolį: rusų nuolatinį puolimą vykstantį jau nuo 1939 metų. Atsieti tikrą taiką, Maskvai užtektų sustabdyti savo ofensyvą ir atšaukti Raudonąją armiją iš užimtų kraštų. Jei Gorbačev, kaip jis pakartotinai tvirtina, nori tikros taikos, jam reiktų ne pokalbių su Reaganu, bet išakymo sustabdyti Kremliaus vedamą psichologinį - revoliucinį karą prieš laisvąjį pasaulį.

Pasaulinė padėtis yra įtempta ne dėl atominių ginklų, kurių tūkstančiai yra išstatyti Europoj, Rusijoje ir Š. Amerikoje, bet dėl Sovietų Sąjungos svetimų kraštų puolimo, tiek pasiūnčiant į juos savo ginkluotą pajėgą, tiek keliant juose marksistines revoliucijas.

Susitarimas sumažinti atominių raketų skaičių neturėtų praktiškos reikšmės, nes ir dešimtdaliu turimų ginklų pagalba galima būtų sunaikinti žmoniją. Gi Vakarų militarinis susilpnėjimas būtų tik paskatintinas rusams pradėti dar platesnio masto puolimą arba pareikalauti viso laisvojo pasaulio kapituliacijos. Tik pašalinimas dabartinio įtempimo priežasčių gali užtikrinti taiką. O tam reikia, kad Maskva sustabdytų savo ofensyvą. Taikos karvelis yra Kremliaus vadų rankose. Ir tik jie gali jį pa-

Rašo Dr. J. Kunca

leisti kiekvienu momentu. Bet čia yra problema, kad jie to nenori ir negalvoja padaryti.

Kad Gorbačev skubiai nori tartis su amerikiečiais, tai ne dėl taikos troškimo, bet dėl kitų priežasčių. Sovietų Sąjungos ekonomija yra apgailėtoji padėty. Tai kaltė pačios marksistinės sistemos, girtuokliavimo ir rusiškos betvarkės. Rusijai būtinai reikia Vakarų pagalbos, kad išgelbėtų savo ekonomiją nuo visiško žlugimo, kuris sukeltų masių nepasitenkinimo didėjimą ir gal neramumus užimtuose kraštuose. Maskvai reikia ir Vakarų technologijos, kad pagerintų

savo senovišką industriją ir pagęgtų pagaminti modernius ginklus. Reagano pradėta naujų apsigynimo ginklų gamyba ir bandymai, jei nebūtų sustabdyti, priverstų Rusiją dalyvauti ir šitose sofistikuotų ginklų lenktynėse, kurios Sovietų Sąjungai dabartiniu momentu būtų nepakeliama našta.

Rusijai reikalinga Vakarų pagalba, kad tuo būdu Maskva galėtų toliau varyti laisvojo pasaulio griovimo darbą su viltimi turėti pasaulio valdžią. Gorbačev norėtų, kad amerikiečiai būtų tokie idiotai ir jam duotų virvę reikalingą pačių Vakarų pakorimui. Visi stebisi Gorbačev gudrumu, bet, atrodo, klysta. Jei jis mano to atsiekti senais Maskvos metodais, jis parodo kaip tik savo protingumo ribotumą.

ISKELTI TIKINČIŲJŲ PERSEKIOJIMUS

Vokietijos vyskupų konferencijos pirm. kardinolas Heoffner kreipėsi į politinius veikėjus ir į socialinės komunikacijos darbuotojus, ragindamas juos labiau atkreipti dėmesį į įvairiose pasaulio srityse tebevykdomus grubius pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus, juos ryškiau iškelti ir griežtai pasmerkti. Čia kardinolas išakmiais paminėjo persekiojimą Lietuvoje, Ukrainoje ir Čekoslovakijoje. Tikintieji tuose kraštuose yra diskriminuojami, persekiojami ir net įkalinami vien dėl to, kad reikalauja religinės laisvės, kad trokšta nevaržomai išpažinti savo tikėjimą.

LRTV

Vilniaus arkivyskupijos bažnyčios

"Lietuvos Bažnyčių" serijinio veikalo penktojo tomo pirmoji knyga jau atspausdinta Čikagoje ir netrukus pasirodys išėivijos lietuvių įvairiuose kraštuose knygų rinkoje. Šis tomas skirtas Vilniaus arkivyskupijos bažnyčioms ir dedikuotas Lietuvos krikšto atnaujinimo ir Vilniaus vyskupijos įsteigimo 600 metų sukakčiai paminėti.

Knygą 432 puslapių, kaip ir anksčiau keturius tomus, parašė Bronius Kviklys. Redakcinę komisiją sudarė: istorikas Jonas Dainauskas, Bronius Kviklys, kun. dr. Anicetas Tamošaitis ir kun. dr. Juozas Vaišnora. Žemėlapius paruošė Vitalius Matulaitis, korektorius Povilas Vaičekauskas. Knygą meniškai apipavidalino dailininkas ir techninis redaktorius Petras

Aleksa. Išleido Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla Čikagoje. Spaudos darbus atliko Dr. Mykolas Morūno spaustuvė. Atspausdintos 585 iliustracijos, keliolika žemėlapių bei planų įskaitant. Knygos įžanga bei jos sautruaka paruošta lietuvių, anglų ir lenkų kalbomis.

Šiame veikale pateikta Vilniaus vyskupijos istorija nuo 1387 m. ligi šių dienų, aprašyta 40 Vilniaus miesto bažnyčių bei religinių paminklų. Priede pridėtas 1940 m. Vilniaus miesto planas (1:20.000) su lietuviškais gatvių vardais.

Vilniaus arkivyskupijos tomo antroji dalis taip pat jau parašyta ir atiduota spaudai, yra renkama. Ji apims Vilniaus provincijos bažnyčias, dabar esančias okup. Lietuvoje ir sov. Gudijoje, viso apie 150

bažnyčių. Šis taip pat gausiai iliustruotas tomas bus išleistas 1986 m. Paskutinis tomas - "Kaišiadorių vyskupija", baigiamas ruošti. "Vilniaus arkivyskupijos" I knygos kaina US \$ 25. Užsisakyti galima adresu: Lithuanian Library Press, Inc., 3001 W. 59th Street, Chicago, IL 60629, USA.

LAIMĖJO ŠV. KAZIMIERO KONKURSA

Brazilijoje ištaigingame Sao Paulo sporto klube Juventus buvo įteikta švento Kazimiero jubiliejinių metų proga brazilų paskelbto dailės konkurso premija. Ją laimėjo belgų kilmės dailininkė Zy van Langendock už švento Kazimiero tema sukurtą kūrinių. Specialiu žymeniu buvo įvertintas ir esto dailininko Roberto Zirk paveikslas "Švento Kazimiero vizija".

Speciali juri komisija buvo atrinkusi iš viso 14 kūrinių, išsiskiriančių aukštu meniniu lygiu ir originalumu. Parinktieji geriausi kūriniai buvo visą savaitę eksponuojami Sao Paulo sporto klubo parodų salėje.

Dailės konkursą švento Kazimiero jubiliejinių metų proga buvo paskelbęs Sao Paulo miesto Kultūros Centras drauge su Kazimieriųjų metų lietuvių komitetu. Konkursas buvo plačiai išgarsintas brazilų spaudoje.

Originali dailės konkurso tema "Kazimieras - pirmas moderniųjų amžių šventasis pasaulietis" sudomino dailininkus ir visuomenę. Konkurso tema buvo parinkta pagal tuo pačiu pavadinimu Brazilijoje portugalų kalba atspausdintą saleziečio kunigo Prano Gavėno parašytą švento Kazimiero biografiją, kuri Brazilijoje buvo platinama Lietuvos Globėjo jubiliejinių metų proga.

Premijos įteikimo proga spauda atkreipė dėmesį į būdingą faktą, jog tuo metu, kai Lietuvoje Vilniaus katedra yra paversta paveikslų galerija ir švento Kazimiero bažnyčioje Vilniuje yra įrengtas ateistinis muziejus, Brazilijoje žymus sporto klubas priima ir eksponuoja brazilų menininkų kūrinius, nušviečiančius Lietuvos šventojo asmenybę.

LRTV

Kun. B. Burneikis Kretingos bažnyčiai nuliejo 3 varpus

Telšių vyskupas Antanas Vaičius liepos 13 dieną Kretingoje pašventino tris didelius varpus, kuriuos Kretingos bažnyčiai pagamino pats klebonas dekanas kunigas Bronius Burneikis. Jis pats išsirūpino valdžios leidimą, pasistatė liejyklą, pats liejo. Buvo nuvykęs į Rytų Vokietiją pažiūrėti, kaip toks darbas atliekamas. Viskas gerai pasisekė. Varpai gražiai skamba. Rugpiūčio pradžioje jie buvo įkelti į Kretingos bažnyčios bokštą.

Liepos 13-14 dienomis vyskupas A. Vaičius Kretingoje suteikė sutvirtinimo sakramentą. Buvo sutvirtinti 1.300 vaikų ir jaunuolių. Palyginti nedaug, nes Sutvirtinimas Kretingoje buvo teikiamas ir pernai. Liepos ir rugpiūčio sekmadieniais Sutvirtinimo sakramentas buvo teikiamas įvairiose Telšių vyskupijos parapijose: Šilalėje, Mažeikiuose, Telšiuose ir kitur. Telšiuose Sutvirtinimo sakramentas buvo teikiamas du kartus. Vien paskutinį rugpiūčio sekmadienį Telšiuose buvo sutvirtinti apie penki šimtai asmenų. Toks skaičius buvo pavėlavusių, kurie ankstesniais sekmadieniais negalėjo priimti Sutvirtinimo sakramento. Ypač daug Sutvirtinimo sakramentą priėmė Mažeikiuose: vien šeštadienio vakare buvo sutvirtinti apie tūkstantį vai-

kupų.

Iš Telšių vyskupijos šiemet į Kau no Kunigų Seminariją buvo priimti aštuoni jaunuoliai. Rugpiūčio pabaigoje buvo tikimasi, kad bus priimti dar kiti du. Neturime žinių, ar šie kandidatai galėjo įstoti į Seminariją. Telšių vyskupijoje yra skaudžiausiai jaučiamas kunigų trūkumas. Jau apie 60 parapijų čia neturi savo kunigo.

ŽVAKIŲ VIGILIJA VENECUELOJE

Venecuelos lietuviai drauge su estais ir latviais pamaldomis ir žvakių vigilija sostinėje Caracase išpūdingai paminėjo Pabaltijo kraštų pavergimo sukaktį. Šv. Mišias už Pabaltijo kraštus vienoje sostinės bažnyčioje aukojo venecuelietis vyskupas Delgado, gausiai dalyvaujant pabaltiečiam ir jų bičiuliui svetimtaučiam, kurių tarpe buvo nemažai Centro ir Rytų Europos tautų atstovų. Buvo ypač daug lietuvių jaunimo su Lietuvos trispalvėmis. Aukojimo metu jaunimas įteikė vyskupui dviejuose tomuose surinktus lietuvių išvežtųjų sąrašus.

Po pamaldų vėlyvą vakarą iš bažnyčios pajudėjo protesto eisena, kurios visi dalyviai laikė rankose

Šiluvos atlaiduose rugsėjo 8-15 dienomis kaip kasmet dalyvavo nesuskaitomos minios tikinčiųjų. Paskutinę atlaidų dieną dalyvavo visi Lietuvos vyskupai, kurie koncelebravo iškilmingas šv. Mišias. Rugsėjo 11 dieną buvo švenčiama blaivybės diena. Šv. Mišias koncelebravo apie 40 kunigų, vadovaujant kanaaninkui Broniui Antanaičiui.

LRTV

uždegtas žvakutes. Eisena sustojo prie sovietų ambasados, kur žodį tarė venecuelietis kunigas Miguel Diaz. Trumpai priminę Pabaltijo kraštų pavergimo aplinkybes, kunigas Diaz pabrėžė, kad Bažnyčios pareiga yra smerkti žmogaus teisių pažeidimus visur, kur jie yra vykdomi. Bažnyčia, pažymėjo kunigas, smerkia priespaudą, terorą ir nelaisvę, pažeminančią žmogaus orumą.

Kalbėtojas palinkėjo pabaltiečiam išlaikyti tautinę gyvybę net ir sunkiausiose sąlygose ir gyventi tikėjimu, kad išauš laisvės diena. Pabaltiečių žvakių vigiliją plačiai paminėjo Venecuelos laikraščiai, radijas ir televizija.

LRTV

ANGOLOS GLOBĖJAI

Angola, vakariniame Afrikos krante, yra žemės plotu didelė valstybė, turinti 1.255.775 kv. kilometrų ir 6.700.000 gyventojų. Sostinė Luanda.

Angolos vardas vyresnio amžiaus žmonėms buvo žinomas dar prieš karą, kada Angola buvo viena iš Portugalijos kolonijų. Prof. Kazys Pakštas dar prieš karą, numatydamas pavojų Lietuvai, siūlė vietoje netvarkingos emigracijos į Braziliją ar Argentiją, susitarti su Portugalijos vyriausybe ir sukurti autonominę lietuvių koloniją Angoloje, nes ten aukštumų plokštikalnio klimatas lietuviams būtų buvęs pakankiamas.

Prof. K. Pakšto sumanymas nerado pritarimo Lietuvos vyriausybėje. Po šio karo prof. K. Pakštas vėl siūlė steigti lietuvišką koloniją Centrinėje Amerikoje, anglių Honduro dominijoje, bet iš to niekas neišėjo.

Po pereito karo komunistams su socialistų pagalba nuvertus Portugalijos prezidento Salazaro vyriausybę, visos portugalų kolonijos, išskyrus Timoro salą, pateko į komunistų rankas.

1975 m. Angoloje demokratinės partijos pasipriešino, bet sovietų Rusija komunistams į pagalbą atsiuntė 30.000 Kubos gerai apmokytų karių, kurie padėjo komunistams įsitvirtinti valdžioje.

Vykstant kovoms, vieną kartą demokratinės pajėgos su stipria Pietų Afrikos pagalba kariais ir šarvuočiais buvo jau priartėję 24 mylias prie sostinės Luandos, bet Amerikos prezidentui Carter davus Pietų Afrikai griežtą ultimatumą, jie turėjo pasitraukti. Komunistus išgelbėjo prezidentas Carter.

Jau 10 metų kaip Angolos demokratinės partijos susibūrusios į UNITĄ sąjūdį, vadovaujant jų prezidentui Jonas Savimbi, veda partizaninį karą prieš Angolos marksistinę vyriausybę, negaudami jokios pagalbos iš Vakarų. Partizanai valdo daugiau teritorijos negu Luandos komunistai, kuriems dabar padeda 45.000 Kubos karių, 3.000 rusų politrukų, 2.500 Rytų Vokietijos specialistų ir nemažas skai-

DRAŠUS JAUNIMO BALSAS

Visa lietuvių išeivijos spauda su dideliu dėmesiu komentuoja neseniai Vakarais iš Lietuvos pasiekusią naują pogrindžio leidinį "Juventus Academica" (Akademinis jaunimas). Tai nauja prošvaistė dabartinėje mūsų tautos naktyje, kuri liudija nepalaužtą jaunimo dvasią ir po 40 vergijos metų. Iki šiol mus pasiekdavo vyresnės kartos pogrindžio leidiniai, liudijantys bendrą tautos pasipriešinimo dvasią. Juose buvo nemažai kalbama ir apie jaunimą, ypač vidurinių mokyklų, kuriose siautėja ateistiniai sovietų mokytojai bei mokytojos, bet nebuvo girdėti paties jaunimo balso. Dabargi su "Juventus Academica" pasigirdo autentiškas jaunimo balsas, paneigiantis komunistines "Jaunimo gretas". Aiškiai matyti, kad dabartinis pavergtos Lietuvos jaunimas, ieškodamas galimos organizacinės formos ir veiklos būdų, atsiremia į tradicinį Lietuvos jaunimo pagrindą ir bando rasti naujus kelius ateities Lietuvon. LRTV

Rašo Alb. Pocius

čius karinių instruktorių iš Čekoslovakijos, Vietnamo ir Šiaurės Korėjos.

Sovietų Rusijai yra labai svarbu valdyti Angolą, nes iš jos aerodromų rusų bombonešiai gali karo metu Amerikai uždaryti visus Pietų Atlanto jūros kelius į Europą. Rusijos laivynas naudojami moderniais Luandos uosto įrengimais ir povandeninių laivų bazėmis.

Angola turi didžiulius alyvos rezervus. Angolai išgauti alyvą iš žemės padeda Chevron - Gulf Oil kompanija. Kompanijos įrengimus

saugo Kubos kareiviai. Karas su UNITA partizanais Angolai kainuoja 4 mil. dolerių į dieną, bet tą viską padengia minėta alyvos kompanija. Virš 90 procentų viso Angolos budžeto padengia alyvos biznis ir 10 procentų deimantų kasyklos.

Chevron - Gulf kompanija nenorėdama, kad Vakarai remtų antikomunistinius partizanus, Amerikos Senate per savo draugus prieš 10 metų pravedė "Clark Amendment" įstatymą, kuris draudžia netik Amerikos vyriausybei, bet ir privačiom organizacijom teikti bet kokią pagalbą partizanams. Draudžiama net parduoti vaistus ir medicinos reikmenis.

įvykiai

● **Adelaide.** Katalikų savaitraštis "The Southern Cross" X. 10 laidoje minėjo kunigą marijoną Albiną Spurgį, 78 m. amžiaus, kuris mirė Calvary ligoninėje spalio 7 d. Pateikia jo išventinimo datą ir primena, kad 1982 m. jis šventė savo kunigystės 50 metų aukstinį jubiliejų, kad jo mirusio liūdi brolis Jonas Spurgis ir sesuo Antanina Lauraitis Cikagoje. Laikraštis manė, kad į laidotuves iš Cikagos atskris marijonų provinciolas kun. Viktoras Rimšelis, bet neatskrido.

● **Melbourne** iškilo Nunawading elektorato Darbo partijos afera, kai per rinkimus buvo išdalintos kortelės kaip balsuoti savo Darbo partijai priskiriant kitos partijos pirmenybes. Viktorijos premjeras Mr. Cain kratosi, kad jis nebuvo įsivėlęs į tą aferą, kai nuo to elektorato išrinkto kandidato priklausė vieno balso persvara Viktorijos parlamento įstatymų leidžiamajai tarybai.

● **Viktorijos** valdiškų ligoninių gailestingųjų seserų krizė, kai jos perkrautos darbu ir nepilnai atlyginamos už atliekamą darbą. Iškilus medicinos technologinei pažangai, gailestingosios seserys turi būti gerai paruoštos savo specialybei. Virš 20.000 gailestingųjų seserų federacija nutarė streikuoti, jei valdžia nepakels joms nuo 10 iki 15% algų.

● **Adelaide.** Pasaulyje ilgiausias autobusų sistemos kelias jau baigiamas statyti per Adelaidės šiaurės rytų priemiesčius, jo ilgis bus 12 kilometrų ir autobusai pasieks 100 kilometrų per valandą greičio. Daug transporto inžinierių iš įvairių pasaulio kraštų atvyksta į Adelaidę pasižiūrėti kaip ta linija yra statoma dėl savo neįtikėtino paprastumo.

● **Kairo.** Arabų teroristai spalio 8 d. pagrobė italų liuksusinį laivą Achile Lauro su 400 turistų, reikalavo, kad Izraelis iš savo kalėjimų paleistų 50 arabų teroristų. Nesulaukiant jų paleidimo, teroristai ant laivo nušovė į kaktą vieną amerikietį žydą, kuris buvo pusiau paralyžuotas ir su jo vežimėliu išvertė jį į jūrą. Pagaliau Egipto valdžia pažadėjo laivo teroristus paleisti, jei gražins laivą su keleiviais. Sekančią dieną laivą gražino ir Egipto valdžia teroristus paleido nuskristi į Tunisą. Juos skrendančius pasivijo Amerikos lėktuvai ir priverė nusileisti Sicilijoje NATO karinėje bazėje. Tik Italijos valdžia laivo pagrobimo vadą išleido laisvai nuskristi į Jugoslaviją, bet 4 teroristus sau pasiiliko. Amerika reikalauja, kad juos išleistų į Ameriką, kur jie būtų teisiami už amerikiečio nužudymą.

● **Australijoje** spalio 18-24 skelbiama priešgaisrinė savaitė, kad žmonės savo kiemus ir namus apsaugotų nuo gaisro pavojaus.

● **Trečiojo** pasaulio kraštuose virš 18 milijonų žmonių yra akli, kadangi jiems trūksta pačio elementariausio sanitarijos aprūpinimo. Iš bendro 28 milijonų aklių skaičiaus, daugiau kaip du trečdaliai gyvena trečiojo pasaulio kraštuose, praneša Pasaulinė Sveikatos Organizacija. Jei visiems būtų prieinama naujoji medicinos technika, būtų galima išvengti bent 75% apakimo atvejų.

● **Europos** Ekonominė Bendruomenė nutarė skubiai pasiūsti į pietryčių Aziją 12.000 tonų ryžių ir kitų grūdų išdalinti Kambodijos gyventojams.

BE TRUPINIO DUONOS

(Sueiliavo tremtinys Sibire NN)

Šiandien baigiau paskutinį kąsnelį
Tėvynėje duonos keptos.
O kas pasakys ar tą mielą šalelę,
Ir vėl pamatyt Dievas duos?

Renku trupinėlius iš maišo dulkėto,
Į delną po vieną stropiai.
O mintys sukas, vis sukas iš lėto,
Kur tėviškės mieli laukai.

Kur dirvos puikios, kur javas vešlus,
Ten auga žaliuoja gražiai.
Kur kiemas tas mielas, kryželis brangus.
Kokie ten šiandieną svečiai?

Kas lanko tą kiemą, kas varsto duris tas.
Kieno ranka duona kepta.
O duris tas valioji, kryželis sumintas,
Ir sesė toli išstremta.

Nebėra seselės, nebėra darželio,
Nebėra ir duonos kas kept.
Laukai jau užels, kapai prie miškelio
Pro stogą lietutis cakt, cakt.

Tas tuščias sodybas dažnai dar aplanko
Melsvai kepurėtas žmogus.
Ir gal išbadėjęs dar vilkas paslanko,
Kai naktį lietingas dangus.

O geras, teisingas aukščiausias Dievuli,
Kas trupinį duonos paduos,
Kai grįšiu, jei grįšiu prie tavo kryželio,
Kas širdį suspaustą paguos?

Gal vėjas, tik vėjas duris beklebendams,
Ar kaukdamas stogo plyšį
Nustaugs, nuvaitos mano plaukus kedendams,
Giliai nuaidės dar širdy.

Šiandieną baigiu paskutinį kąsnelį
Tėvynėje duonos keptos.
Rytoj nuriedės alkana ašarėlė,
Be trupinio duonos juodos.

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę, tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ.

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai, kada išsivaduos iš pavergimo. Paremiant testamentiniu būdu, būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithuanian National Foundation, Inc., (Tautos Fondas). Nepamirškime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Iždą - jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne

MELBOURNAS

BROLIJŲ ŠVENTĖ

Melbourno bažnytinės brolijos: Gyvojo Rožančiaus, Marijos Mėlynosios Armijos sąjūdžio ir Naktinės adoracijos metinė šventė yra Svecniausios Marijos Rožančiaus šventė, kurią brolijos šventė spalio 12 d. Parapijos Namuose. Pradėtos šv. Mišių auka už mirusius brolių narius, kurią aukoją kun. Pr. Dagnys ir tarė tai šventei skirtą žodį. Skaitymus atliko Nina Zemaitienė ir prie sv. Komunijos ėjo visi dalyviai. Šv. Mišių auką palydėjome giesmėmis. Po pamaldų brolių pirmininkas Leonas Padgurskis pasakaitai pakvietė Antaną Bakaitį, kuris gana plačiai, įdomiai nupasakojė kas yra Marija, mums, Marijos vaidmuo mūsų gyvenime. Nario mokestį ir aukas rinko Stasys Siuškus, o pirm. L. Padgurskis pateikė metinės veiklos apyskaitą. Prie sunestimų vaisių dar buvo padraugauta. Tai buvo labai nuoširdus metinis brolijos narių susitikimas.

VILNIAUS DIENA

DLK Vytenio Šaulių kuopa minėjo Vilniaus Dieną spalio 13. Prieš pamaldas visiems išdalino dailiai atspausdintas brošiūras "Neužgyjanti žaizda". 1920 m. spalio 9 d. Lenkija smurtu sulaužė Suvalkų sutartį ir užgrobė trečiąją dalį Lietuvos teritorijos su sostine Vilnium.

Į lietuviškas pamaldas kuopa ženė uniformuota rikiuotėje su Lietuvos Trispalve ir Kuopos vėliavomis. Šv. Mišias aukoją kun. Pr. Dagnys ir tai progai tarė žodį, iskeldamas lietuvių nuostabiai kilmą krikščionišką širdį, kad tuo metu, kai lenkai taip skriaudė Vilniaus krašto lietuvius, bet kai juos puolė Vokietijos armijos ir bolševikai iš užnugario, atbėgusius lenkus į Lietuvą, čia juos priėmė nelaimių ištiktus kaip brolius, visai nekeršydami lenkams už nužudytus ir kankintus lietuvius Vilniaus krašte. Kapelionas dar kalbėjo apie Marijos prašymus ir išėjimus Fatimoje 1917 m. spalio 13-tą, kai Rusijoje jau išsibūravo didžioji bolševikų revoliucija. Marija kvietė prie rožančiaus kalbėjimo ir atgailos, kad tautos nebūtų bolševikų su naikintos ir pati rusų tauta atsiverstų. Tik su Sovietų Rusijos žlugimu vėl prisikels Lietuva.

PIGIAUSIOS KELIONIŲ KAINOS Į UŽJŪRIUS

- Į Lietuvą ir atgal per Tokijo, Belgradą, Varšuvą, Frankfurtą, Kopenhagą - arba per Helsinkį į Taliną.
- Iš Varšuvos į Vilnių ir atgal traukiniu.
- Vilniuje leidžia būti tik 5 naktis (6 dienas).
- Keliaukite Qantas, PanAm, KLM, Lufthansa, Singapore Airlines, Japan Airlines ir TAA, ANSETT pigiausiomis kainomis per akredituotą IATA, AFTA kelionių biurą.
- Užpildau dokumentams blankas nemokamai.
- Parūpinu draudimą, kelionės čekius, viešbučius ir t.t.
- Bilietus išrašom vietoj. 24 metų patyrimas, Jūsų kelionės sėkmingumo garantija.
- Atstovaujam Australijoje daugelį lėktuvų bendrovių neskrendančių į Australiją, kaip antai: IBERIA, TWA, SABENA, AIR LANKA, AIR MALTA, FINNAIR, taip pat EURAILPASS

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ tiesioginiai, laišku arba telefonu.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL
(Akredituotas IATA, AFTA)

541 KING STREET, WEST MELBOURNE (prie Liet. Namų)
Telef. 329 6833, vak. 583 4258.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ
FONDAS

FONDO VADOVYBĖ

1985-1986 m. Valdyba:

Martynas Didžys - pirmininkas, R. Čardas Šemetas - vicepirmininkas, Jonas Meiliūnas - sekretorius, Vaclovas Rekešius - išdininkas, Andrius Kaspariūnas - valdybos narys.

AL Fondo įgaliotiniai ir talkininkai

Adelaide - Įgaliotinis A. Zamoiskis; talkininkai - A. Kubilius ir D. Baltutyte.

Bristane - Įgaliotinis A. R. Pomerinas.

Canberra - Įgaliotinis J. Kovalskis. Geelonge - Įgaliotinis A. Obeliūnas. Hobart - Įgaliotinis J. Paškevičius. Melbourne - Fondo išdininkui V. Rekešiu talkininkauja V. Ališauskas, J. Krikščiūnas ir J. Meiliūnas snj.

Newcastle - Įgaliotinis A. Bajalis. Perth - Įgaliotinis prof. Z. Budrikis. Sydney - Įgaliotinis B. Stašionis; talkininkai - J. Mickienė ir M. Gaičiūnas.

AL Fondo adresas korespondencijai: Australian Lithuanian Foundation Inc. PO Box 11, North Melbourne Vic. 3051.

Nauji Fondo nariai

Paskutiniu laiku į Fondą įstojo keturi asmenys, kiekvienas jų įmokėjęs po \$ 25 įstojimo mokestį: Jonas Mašanauskas, Daina Neverauskaitė, V. P. Neverauskas, A. R. Pomerinas. Sveikiname naujus Fondo narius.

Padėka Juozui Ruzgiui

Keturis metus išbuvęs AL Fondo įgaliotiniu Brisbanėje Juozas Ruzgys nuo rugsėjo mėn iš įgaliotinio pareigų pasitraukė. Fondo valdyba reiškia gilią padėką J. Ruzgiui už jo nuoširdų ir našų talkininkavimą AL Fondui. Ta pačia proga sveikiname A. R. Pomeriną, kuris sutiko būti Fondo įgaliotiniu Brisbanėje.

AL Fondo Valdyba

GEELONGAS NEWCASTLE

Lietuviškomis pamaldomis spalio 13 d. šv. Jono bažnyčioje atžymėjome mūsų sesers Bronės Sutenės mirties ketunedelį. Šv. Mišių skaitymus atliko Vytas Ceračkavičius, aukas atnešė velionės Bronės vaikai - dukterė Vida ir sūnus Stasys. Dar pasimeldėm ir už Adelaidėje mirusį kun. Albiną Spurgį ir paminėjome Fatimos Marijos prašymus ir išėjimus pasauliui, kuriuos pateikė kun. Pr. Dagnys, aukojęs šv. Mišias. Per pamaldas giedojome sutartines giesmes ir jas paigėme Marija, Marija giesme. Ir šikart daugelis priėmė šv. Komuniją.

Ta proga Brigita Starinskienė Reiginei Salpai paaukojo \$ 100 ir užprašė šv. Mišias už a.a. kun. Albiną Spurgį, o Alf. Baltrūnas už a.a. Karolį Prašmutą. Tėviškės Aidams Antanas Miliauskas skyrė \$ 40, o Pranas Bandza \$ 30.

Mūsų ALK Federacijos Įgaliotinis Vladas Stuikevičius gavo iš šv. Jono bažnyčios klebono komisijos prašymą, kad gruodžio 1 d. šv. Jono bažnyčia svęs 50 metų sukaktį nuo jos pastatymo ir pašventinimo ir prašo mūsų žmones lietuvius jubiliejaus proga prisidėti savo pinigine dovana. Šv. Jono bažnyčia nėra parapijinė, kai ji priklauso prie Norlane St. Thomas Aquinas parapijos. Sekančių lietuviškų pamaldų rinkliavą lapkričio 17 d. skirsime to jubiliejaus kasai, būtų gerai, kad kiti ir savo didesnėm aukom prisidėtų, kai mūsų kapelionas šiam jubiliejaus fondui skyrė \$ 50.

Popiežius Jonas Paulius II Castel Gandolfo priėmė 600 sportininkų, Europos aklųjų lengvosios atletikos ir plaukimo čempionato dalyvius. — Jūs savo pavyzdžiu liudijate, kalbėjo Popiežius, kad kiekviename fiziniai kuriuo nors būdu suluošintame žmoguje visada plaka žmogiška širdis kupina gausių asmeninių vertybių. Dėl to privalu tokį žmogų ne tik gerbti, bet ir jam padėti pilnai išvystyti pagal savo sugebėjimus dvasines ir fizines galias. Popiežius pagyrė jaunuosius aklus sportininkus, kad nesudavė palaužiamai gyvenimo sunkumų, bet pasiryžo juos nugalėti paliudydami ne tikrai drąsa ir ryžtu, bet ir tvirta valia, protiniu sugebėjimu. Jūsų tyli auka yra didelė pamoka visiem tiem mūsų laikų žmonėm, kurie dažnai vidiniai nepatenkinti ir nusivylę gyvenimu. Savo pavyzdžiu jūs nurodote jiems teisingą gyvenimo kelią!

o o o

Melbourno Lietuvių klubo valdyba kviečia visus narius ir svečius atsilankyti į

TRADICINĮ KLUBO BALIŲ

spalio mėn. 26 d. 7.30 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Bus gera muzika, skani, šilta vakarienė, turtinga loterija. Bilietai klubo nariams \$ 12, nenariams \$ 15. Vietų užsakymus priima Gediminas Statkus, tel. 857 8502. Bilietai gaunami per G. Statkų ir prie įėjimo.

Vėžio ligos pakirstas rugsėjo 22 d. mirė Gustas Simokaitis, palaidotas Beresfield krematoriume. Gustas Simokaitis gimė 1925. 11. 22 Ziūrių kaime netoli Sakių miestelio. Lietuvą rusams okupavus, Simokaičių šeima repatriavo į Vokietiją. Po II pasaulinio karo jaunas Gustas susitiko su buvusiu kaimyne Meta ir vedė. Jaunieji Simokaičiai susilaukė 3 dukterų: Hildą, Sandra susilaukė 3 dukterų: Hildą, Sandra kaičio šeima emigravo į Australiją. Apsigyvenęs Newcastle mieste Gustas dirbo BHP plieno gamykloje.

Newcastle liet. apyl. valdyba S. Žuko namuose nutarė gruodžio 8 d. Blackbut rezerve surengti linksmą gegužinę. Metų pabaigoje valdyba uzsimojo surengti Naujų Metų priemimo balių. Niukasteliečiams žinoma liuteronų bažnyčios salė yra jau užsakyta ir plokštelių muzikos meistras Valentinas Kutas užprašytas.

Marta ir Česlovas Zakaruskai rugsėjo 29 d. linksmai paminėjo 25 metų vedybinį gyvenimą. Į Sidabrinų vestuvių vakaronę suplaukė plati Zakaruskų giminėlė bei bičiuliai. S. Žukas pasveikinimo kalba paminėjo, jog Marta ir Česlovas, nors ir sunkiai dirbdami bei 3 vaikų šeimą augindami, mokėjo surasti valandėlę kitą Dievui, lietuviškai dainai ir savo bičiuliams. Prie gausiai apkrauto stalo gražios lietuviškos dainos skambėjo iki vidurnakčio. S.Ž.

KONKURSAS SCENOS
VEIKALUI

Trūkstant veikalų išėivijos mėgėjų teatrams, Lietuvių Karių Veteranų sąjungos "Ramovė" Adelaidės skyrius skelbia scenos veikalui konkursą, kuriame gali dalyvauti visi lietuviai.

Veikalas turi būti: tinkamas išėivijos mėgėjų teatrų scenai veikėjų skaičiumi (iki 8 asmenų), tautinės tematikos, iki 2 valandų scenos spektaklio apimties.

"Ramovė" iš savo izdo skyrė premiją \$ 500.

Veikalui premijuoti yra sudaryta komisija. Premijuotą veikalą bus stengiamasi atspausdinti. Mašinėle atspausinti rankraščiai (2 egz.) su autoriaus pavarde ir adresu užklijuotame voke, pažymėtame veikalo pavadinimu, siunčiami "Ramovės" valdybai iki 1986 m. liepos 1 dienos, adresu:

Vytautas Vosylius,
19 Janet St.

MAYLANDS, SA 5069.

LKVS "Ramovė" Adelaidės
Skyriaus Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pasaulinis Misijų sekmadienis spalio 20 d. Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiais, katalikų bendruomenė visuomet yra amžinoje misijų padėtyje. Meldžiamės, kad Dievas pašauktų lietuvių jaunuolių sava lietuvių sielovada ir misijoms.

Už a.a. Karolį Prašmutą mirties keturnedėlio šv. Mišios Lietuvių Namuose Lietuvos Kankinių koplyčioje šį šeštadienį, spalio 19 d. 3 val. p.p. Kviečiami visi pažįstami dalyvauti.

Skautai Akademikai šį sekmadienį, spalio 20 d. Lietuvių Namų Bendruomenės menėje ruošia Lietuvos istorijos parodą nuo 1 val. iki 4 val. Kviečia visus aplankyti ir pamatyti labai retų istorinių eksponatų.

Zumerių šeima šv. Mišių auka prisimena Onos Zumerienės tėvėlių vėles mirties metinėse spalio 17 ir 21 dienomis.

Vėlinių proga lankysime kapines lapkričio 3 d., sekmadienį, 4 val. po pietų: Fawkner kapinėse renkames prieš raštinės ir iš ten vyksime į lietuvių sekciją maldai. Cheltenham kapinėse irgi renkames prieš vartų esančios raštinės ir iš ten eisime maldai prie lietuvių kapų. Abejose kapinėse bus šventinami ir nauji paminklai.

A. A. Mečys Mackevičius mirties septintose metinėse spalio 17 d. prisimintas šv. Mišių auka, kurias užprašė jo žmona Irena Mackevičienė.

A. A. Albertas Dienas jo gimtadienio ir mirties dviejų mėnesių proga prisimintas šv. Mišių auka, kurias užprašė jo žmona Kazimiera Dienas ir savo vyro atminimui Tėviškės Aidams paaukojo \$ 35.

Petras, Jonė Mažyliai, negalėdami atvykti į balių, Tėviškės Aidams aukojo \$ 50.

Artūras Seferis mirė spalio 14 d. savo namuose Braybrook, palikęs giliame liūdesyje žmoną Liuciją. Rožančius kalbamas Tobin koplyčioje North Melbourne spalio 16 d. 7.30 v.v. Laidojimas iš lietuvių šv. Jono bažnyčios spalio 17 d. 10 val. ir palydimas į Fawkner kapines.

Benediktas Liuga savo žmonos Petronės atminimui Tėviškės Aidams aukojo \$ 40.

Parapijai aukojo:

J. Račius - \$ 200, L. Česniene - \$ 75, Jonas Ašmonas - \$ 40.

Viesiems aukotojams nuosirdus aciū.

Jūsų kun. Pr. Vaseris

SYDNEJUS

Lapkritis - mirusiųjų atminimo mėnuo. Visų šventųjų diena yra privaloma šventė lapkričio 1 d. Bus ir lietuviams pamaldos 1 val. vak. Liurdo Marijos grotuje Earlwood, 280 Homer St. - už bažnyčios žemyn. Iš Petersham ar Marickville geležinkelio stoties važiuoti autobusu Nr. 490.

Vėlinės - lapkričio 2 d., šeštadienį, visų mirusių atminimas. Kas galite melskitės sau artimiausioj bažnyčioje.

Mūsų mirusiųjų atminimas sekmadienį lapkričio 3 d. Gedulingos pamaldos St. Joachim's bažnyčioje Lidcombe 11.30 val. Už visus mirusius parapijoj bei artimuosius, ypač kurių atminimas bus išreikštas ir auka. Pamaldose lietuviškas ir gedulo giesmes atliks "Dainos" choras, vargonais palydint bei vadovaujant Broniui Kiveriui.

Pilni atlydai už mirusius vieną kartą. Juos galima laimėti laike 2 savaitių prieš ar po atliekant išpažintį, primant šv. Komuniją ir bažnyčioje sukabant Tėve mūsų, Tikiu į Dievą bei pasimeidžiant šv. Tėvo intencija.

Kapinių lankymas. Tuojau po gedulingų pamaldų lapkričio 3 d., sekmadienį, bus vykstama į Lietuvių kapines Rookwood, kur prie paminkto bus pamokslas, giedama Libera bei kitos maldos ir giesmės už visus mirusius. Po to bus sudėtų paminklinė sienoj pelenų bei naujų antkapių pašventinimas. Maloniai prašau visus parapijiečius bei tautiečius pareikšti pagarbą mūsų mirusiems šiuo aplankymu, o savo meilę - gėlėmis bei malda ar Mišių auka.

Prel. P. Butkus

UŽMUŠĖ JANINĄ SIKORSKIENĖ

Melbourno dienraštis "The Sun" spalio 14 d. visą pirmąjį puslapį skyrė baisiai nelaimėi - "Kelias į mirtį" su sudaužyto automobilio nuotrauka. Sekmadienį, spalio 13 d. narkotikais apsisvaiginęs jaunuolis su pavogtu automobiliu lėkė 120 kilometrų greičiu per Coburgo ir Brunswicko priemiesčius, nuolatos triūbydamas signalu, atsimušdamas į pakelės automobilius ir užlėkęs ant tilto virš Tullamarine autostrados trenkė prie raudonų šviesų į automobilį. Vietoje liko užmušta moteris, 69 m. amžiaus, o jos keleivė - 53 metų, sunkiai sužeista. Tai atsitiko saulės dienos šviesoje 2.30 val. po pietų. Jaunuolis, 22 metų amžiaus, bandė pabėgti, bet žmonės jį sulaikė. Atvykus policija jaunuolį apkaltino ginkluotu apiplėšimu, moters užmušimu ir kitos - sunkiu sužeidimu.

Paaiškėjo, kad užmuštoji moteris yra Janina Sikorskienė, o sunkiai sužeistoji jos draugė - Marija Verbylienė, kuri nuvežta į Royal li-

goninę ir šiuo metu yra Intensive Care. Jai sulaužyti šonkauliai, persmeigti plaučiai, sužalotas kūnas.

Nelaimės žinia sukrėtė visus Melbourne lietuvius. Tą sekmadienį jos abi buvo lietuviškose pamaldose, priėmė šv. Komuniją, po pamaldų nuvažiavo į Lietuvių Namus pietums, po kurių tą saulėtą sekmadienio popietę grįžo namo ir staiga - baisi mirtis. Giliame liūdesyje liko jos vyras Stasys Sikorskis, jų dukra Virginija. Marijos Verbylienės abu sūnūs yra vedę Adelaidėje.

Už a.a. Janiną Sikorskienę Rožančius kalbamas Tobin koplyčioje North Melbourne spalio 17-tą, ketvirtadienį, 7 val. vakare. Laidotuvių Mišios penktadienį šv. Jono bažnyčioje 2.30 val. ir palydima į Fawkner kapines.

Dieve, švenčiausiai Marijai ir visiems šventiesiems užtariant leisk mūsų seseriai Janinai pasiekti amžiną laimę, kad amžinai džiaugtųsi Tavo draugystėje. PD

Lietuvos kariuomenės majorui, inž.

A. A. VLADUI PETKUNUI,

mirus, jo žmoną Mariją, dukrą Aldoną ir kitus gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Teklė ir Juozas Seliokai

A.A. URSULEI BALSEVIČIENEI

amžinykėn iškeliavus, gilią užuojautą reiškiamo sūnams Vytui ir Broniui ir jų šeimoms.

Sale Seniūnijos lietuviai

PADĖKA

Šeštadienį, rugsėjo 14 d. 1985 m. staiga mirus mūsų mylimam vyrui, tėvui, uošviui ir švogeriiui, A. A. KAROLIUI PRAŠMUTUI, nuosirdžiai dėkojame visiems mūsų tautiečiams, kurie mirštančiam Karoliui padėjo paskutinėse jo gyvenimo minutėse, ištikus jį mirtinam širdies smūgiui Melbourne Lietuvių Namuose. Kun. Dr. Pr. Daukniui už suteiktą paskutinių sakramentų nuosirdus aciū. Tobin Brothers laidotuvių koplyčioje, antradienį, rugsėjo 17 d. dėkojame: kun. Dr. Pr. Daukniui už Rožančiaus maldų pravedimą už a.a. Karolio sielą, ir už pareikštus užuojautos žodžius mūsų šeimai, garbės sargykoms stovėjusioms prie karsto: DLK Vytenio Šaulių kuopa su savo vėliava, Dainos Sambūrio atstovai ir Karių veteranų "Ramovė" atstovai su savo vėliava, šauliams J. Kvietelaičiui ir Z. Augaičiui stovint prie karsto.

Dėkojame po Rožančiaus maldų atsisveikinimo žodį tarusiems: ALB Melbourne Apylinkės vardu - pirmininkui R. Šemetai; Melb. Lietuvių klubo vardu - pirm. P. Sungailai; DLK Vytenio Šaulių kuopos vardu - pirm. V. Pleškūnui; Karių Veteranų Ramovės pirm. Vl. Bosikiui; Melbourne Dainos Sambūrio choro ir Tautos Fondo vardu - pirm. K. Lynikui; Gyvojo Rožančiaus būrelio vardu - vadovui L. Padgurskiui; Melb. Parapijos choro vardu - pirm. K. Mioldažiui.

Vietoj gėlių ant kapo aukas priėmusiai A. Butkutei VI-tam Jaunimo Kongresui Australijoje, A. Simkui aukas priėmusiam Australijos Lietuvių Fondui, K. Lynikui aukas priėmusiam Tautos Fondui.

Laidotuvių dieną, trečiadienį, rugsėjo 18 d., dėkojame: gerliamiems mūsų kunigams kun. Pr. Vaseriui ir kun. Dr. Pr. Daukniui už aukojimą koncelebracinių šv. Mišių už a.a. Karolio sielą, pamokslą ir paskutines maldas bažnyčioje. Stovėjusiems garbės sargyboj šauliams prie karsto, šaulių ir karių vėliavoms su garbės palyda, nuosirdi padėka. Dėkojame Melbourne Liet. Parapijos chorui, Melb. Dainos Sambūriui ir "Svajonėms", giedojusiems per pamaldas, dirigentui P. Morkūnui ir vargonininkei D. Levickienei.

Taip gausiai aukojusiems šv. Mišioms už a.a. Karolio sielą nuosirdus aciū. Karsto nešėjams iš bažnyčios ir kapuose: Z. Augaičiui, Sukevičiui, Gyliui, Lipkevičiui, P. Zabukui ir L. Prašmutui širdingas aciū.

Dėkojame: kun. Pr. Vaseriui už paskutines apeigas kapuose, už pamokslą ir palaiminimą stalų šermenyse su malda ir giesme Marija, Marija. Šaulių kuopos vardu pirm. V. Pleškūnui tarusiam paskutinį atsisveikinimo žodį kapinėse ir užberiant Lietuvos žemės ant karsto nuosirdus aciū.

Nuosirdžiai dėkojame giminėms, pažįstamiems ir visiem mieliems tautiečiams už tokį gausų dalyvavimą koplyčioje, bažnyčioje, kapinėse ir šermenyse.

Melb. Socialinės Globos Moterų Draugijos ponioms su pirm. J. Žalkauskiene, paruošusioms šermenims šiltą maistą ir pyragus su kava, ir už patarnavimą stalų nuosirdus aciū.

Melbourno Lietuvių klubui už leidimą naudotis Jubiliejine sale ir virtuve esame labai dėkingi.

Už pareikštą mums užuojautas žodžiu koplyčioje, prie bažnyčios, kapinėse ir Lietuvių Namuose nuosirdžiausiai visiems dėkojame.

Už pareikštą mums užuojautas per "Tėviškės Aidus" ir "Mūsų Pastogę", laiškais iš Melbourne, Sydney, Adelaide, Kingston, Brisbane, Sale, Moe, Hobart ir Los Angeles, telefonu, telegrama iš Lietuvos ir laiškais. Nuosirdžiausiai visiems dėkojame.

Vietoj gėlių ant kapo, atminimui a.a. Karolio, visiems giminėms ir tautiečiams, kurie taip gausiai parėmė VI PL Jaunimo Kongresą, Australijos Lietuvių Fondą ir Tautos Fondą nuosirdžiai dėkojame.

Jums visiems mieli tautiečiai liekame giliai dėkingi.

Dideliame liūdesyje likusi mūsų šeima,

Žmona Morta,
vaikai: Zita, Birutė,
Linus su žmona Ona,
švogeris Aloyzas Stakaitis ir
giminės.

Tragiškai žuvus

A. A. JANINAI SIKORSKIENEI

nuosirdžiai užjaučiame jos vyrą Stasį Sikorskį ir dukrą Virginiją, kartu liūdedami.

Dr. Jonas Kunca ir šeima

Adelaidės kronika

Caritas (Parapijos) tarybos nutarimu nuspręsta įrengti LK centro salėje šildymo - šaldymo sistemą. Kaštuos keliolika tūkstančių dolerių.

Šv. Kazimiero bažnyčios ir Lietuvių katalikų centro 25 m. sukaktis Parapijos taryboje nutarta iškilmingai paminėti Kristaus valdovo šventėje lapkričio 24 d. Šiuo metu sudaroma minėjimo programa.

Smuikininkas ir nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo agentas Pranas Matiukas sunkiai serga. Taip pat sunkiai serga Kazimiera Pocienė. Česlovas Zamoiskis iš palengvo sveiksta.

Jau 8 metai Adelaidėje šeštadieniais transliuojama Lietuviška radijo valanda, šiuo metu rūpestingose Leono Gerulaičio (padėjėja Janina Vabolienė) vadovybėje, susilaukia vis didesnio populiarumo. Viso to paslaptis yra gerai paruoštos ir įvairios programos. Atsigręžiant į paskutiniuosius laidas, reikia pasidžiaugti Br. Mockūnienės nuosirdžiai paruoštu vysk. A. Baranausko minėjimu, visuomet įdomiomis J. Jonavičiaus politinėmis apžvalgomis, G. Vasiliauskienės pradėta serija iš lietuviškų dainų istorijos, ALK Moterų d-jos šventiška valanda, Pr. Pusedėsio paruošta humoro valanda ir kitomis. Ačiū lietuviškos radijo valandos vadovybei.

Po Adel. Apyl. V-bos rugsėjo 14 d. suruoštų išleistuvių Lietuvių Namuose ir rugsėjo 22 d. išleistuvių Brighton australų parapijoje, kurioje paskutiniu metu dirbo, kun. dr. A. Savickas išvyko į Perthą, kur yra paskirtas lietuviams kapelionu. Sėkmės pastoraciniame ir tautiniame darbe.

Ateitininkų federacijos valdybos įgaliotinis Australijoje J. Stepanas, sugrįžęs iš ateitininkų kongreso Čikagoje, rugsėjo 27 d. Adelaidės at-kų valdybos suauktame ateitininkų susirinkime Liet. kat. centre padarė pranešimą, nupasakojęs kongreso eigą ir paskaitų turinius. Prie V. Rupinskienės paruoštos kavutės buvo pabendrauta ir pakomentuota išgirstomis mintimis.

PERTHAS

Tautos šventės minėjimą pradėjome rugsėjo 8 d. pamaldomis bažnyčioje, kur kun. Pitzen paminėjo mūsų Tautos šventę. Čia solo giedojo V. Repševičienė. Po pamaldų

vykome į Lietuvių Namus, kur darbščios šeimininkės jau laukė visų su paruoštais lietuviškais pietų patiekalais.

Minėjimą pravedė Apyl. pirm. E. Petrukėnienė ir pakvietė sugiedoti Lietuvos himną. Jaunosios kartos atstovas Stankevičius skaitė paskaitą, apžvelgęs Lietuvos istoriją. Kai ir anksčiau tauta buvo pavergta, bet atsilaukė rusinimui, ar lietuvių tauta bus dabar tokia atspari? Išeivijoje vyksta spartus nutautėjimas, tik maža dalelė lietuvių kilmės jaunuolių moka lietuviškai. Kalba yra pagrindinis faktorius tautybės išlaikymui.

B. Radzivanienė pateikė pranešimą iš Melbourne vykusio Bendruomenės vadovų suvažiavimo. Valdybos sekret. J. Čyžas perskaitė Melbourne Dainos Sambūrio laišką, buvo svarstomas choristų apgyvendinimas, tik 12 choristų nori apsistoti pas lietuvių šeimas, kiti apsigyvens hoteliuose.

Meninę dalį eilėrašciais, pianinu pradėjo T. Kasputienė, Gintaras Radzivanas, Vytenis. Choras, vad. V. Skrolio, padainavo pora dainų. Kaimo kapela - Norvilas, Radzivanas ir Skrolis pagrojo, o Norvilas - vargonėliais. Buvo ir loterija. Šįkart atsilankė apie 80 lietuvių, buvo gražus būrelis jaunimo.

Kun. Dr. A. Savickui atvykus ruošiamas jo priėmimas Lietuvių Namuose spalio 20 d.

Kalėdoms lietuviškų kortelių, trispalvių vėliavėlių, herbų ir kitų suvenyrų galima gauti pas Eugenijų Stankevičių.

Žinutės

GEELONGAS

METINIS SUSIRINKIMAS

Spalio 19 d., šeštadienį, 7 val. vak. Geelongo Lietuvių Namuose šaukiamas metinis Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo narių bei rėmėjų susirinkimas su darbotvarka: Susirinkimo atidarymas, prezidiumo kvietimas, mandatų komisijos rinkimai, praeitų metų visuotinio metinio susirinkimo protokolo skaitymas, pranešimai: pirmininko, kasininko, revizijos komisijos, pranešimų diskutavimas, metinės apyskaitos, veiklos tvirtinimas, naujos valdybos rinkimai iš 5 narių įskaitant vicepirmininkę moterų reikalams, revizijos komisijos iš 3 narių, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas.

Nesuirinkus pilnam narių kvorumui, numatytas susirinkimas įvyks paskelbtu laiku ir bus laikomas teisėtu. Po susirinkimo karšta vakarienė, nariams apsimokėjusiems nario mokesčių už 1985 m. nemokamai, svečiams po \$ 3 nuo asmens. Gėrimais kiekvienas apsirūpina pagal skonį.

Geelongo Liet. S-gos Klubo V-ba

MELBOURNAS

MOTERŲ KULTŪRINĖ POPIETĖ

Socialinės Globos Moterų Draugijos kultūrinė Popietė įvyko sekmadienį, spalio 6 d., Lietuvių Namų Bendruomenės menėje. Dalyvavo virš 30 narių. Panašias popietes Socialinės Globos Moterų valdyba rengia bent vieną, o kartais net kelias metuose.

Socialinės Globos lietuvių moterys Melbourne atlieka labai svarbų vaidmenį ne tik socialiniame, bet ir kultūriniame gyvenime. Tai labai svarbi institucija lietuvių bendruomenėje.

Popietę atidarė Draugijos pirm. Jonė Žalkauskienė. Pasveikinusi susirinkusias, ji perdavė tolimesnę Popietės eigos tvarkymą Emilijai Šeikienei. Ši popietė buvo skirta ne vien išsilaukymui nuo fizinio darbo, ne vien pabuvojimui malnioje atmosferoje savo tarpe. Draugijos Valdyba taip pat suorganizavo informacinę Danos Žilinskienės paskaitą, kuri palietė bendrus psichinio gyvenimo dėsnius ir įvairius žmonėse pasireiškiančius psichopatinius atsiktinumus, nuo mažo kūdikio iki subrendusio asmens. Paskaita užtruko virš pusės valandos ir buvo labai įdomi. Ačiū D. Žilinskienei.

Po paskaitos Emilija Šeikiene paskaitė įdomų Pulgio Andriūšo feljetoną apie pinigus.

Meninėje popietės dalyje gražiai užsirekomendavo dainininkės Bronė Staugaitienė ir Rūta Ziedaitė dvejomis liaudies ilgesio dainomis, Rūtai pritariant gitara. Prie kitų dainų dainuotai, tai bendrai visos Popietės dalyvės padainavo dar keletą linksmy dainų.

Po dainavimo susirinkusios buvo pakviestos į Moterų Seklyčią kavutei, kur buvo paruošti skanūs užkandėliai ir pyragai. Ilgai dar pasišnekučiuota, pasidalinta išpūdžiais. Ačiū dalyvavusioms meninėje dalyje ir paruošusioms kavutei.

ALB

AUKOS JAUNIMUI

VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui aukotojų sąrašas:

Alešiūnienė P. \$ 10, Antanaitis H. D. \$ 20, Ašmonas J. \$ 10, Aukštolienė B. \$ 20, Baltrukoniai V. A. \$ 20, Baltučiai D. P. \$ 10, Bartuška V. \$ 10, Bieliauskai A. V. \$ 10, Bratiška O. J. \$ 10, Butkai B.S.A. \$ 30, Čižauskaitė L. \$ 5, Eskirtas E. (Sale) \$ 10, Kesminas A. \$ 5, Kaunienė R. \$ 10, Lazutkai P. V. \$ 10, Makulis B. J. \$ 20, Mikštas J. \$ 7, Milvydas A. \$ 20, Morkūnas P. \$ 10, O'Dwyer I. \$ 50, Podėnai P. K. P. \$ 10, Samulienė O. \$ 6, Šemetai R. E. \$ 10, Simankevičius D. V. \$ 20, Stagiai V. E. \$ 50, Stakaitis A. \$ 20, Tamošiūnas J. \$ 5, Venckai J. M. \$ 10, Verbylienė M. \$ 7, Volkai N. E. \$ 10, Vyšniauskai A. R. \$ 10, Zabukas P. (Brisbane) \$ 20, Zdanis N. Dr. \$ 10, Zemkalniai G. D. \$ 20, Žiogai M. V. \$ 10.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

VI-to Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų Telkimo Komisija.

Džiugo Tuntas

Štabo posėdis vyko Parapijos Namuose Kensingtone spalio 4 d. vakare, vadovaujant tuntininkui Algiui Šimkui. Draugininkai pateikė pranešimus, kas yra atlikta, kur iškylauta. Gera žinia: Danutė Levickienė organizuoja naują paukštyčių ir vilkiukų draugovę Doncaster apylinkėje, jau turi 7 narius. Du skautų vyčių kandidatai davė įžodį: P. Šurna, D. Alekna. Apie ESGAV - Etninių pavergtųjų tautų skautų sąjungos veiklą pranešė v.s. Henrikas Antanaitis. Sudarytas sekančių metų stovyklos komitetas, mūsų tuntui ten atstovauja Kristina Baškytė. Australų skautų viršininkas kviečia ESGAV į narius australų skautų sąjungon, tai lauktas kvietimas. Pranešė, kas aukos Džiugo tuntui, to auka atleidžiama nuo taksų, iš valdžios jau gauti oficialūs pakvitavimai, kuriuos išrašo tuntininkas.

Iš Talkos gauta \$ 400 įrengti Lietuvių Namuose palėpėje savo sandėlį, kur bus tvarkingai išrikiuojamos palapinės ir kiti tunto reikmenys.

Draugininkai turi sudaryti savo narių pilnus sąrašus su gimimo, įžodžio davimo ir laipsnių gavimo daviniais, adresais, telefonu. Metinę tunto iškylą nutarta surengti gruodžio 7-tą, šeštadienį, Yarra Bend. Tai graži gamtos vieta, įvažiavimas iš Heidelbergo Road pro Fairfield ligoninę. Vasaros stovykla jau užsakyta Wonga Park. Stovyklos viršininkas bus tuntininkas, sudaromas stovyklos štabas, o į parengimų komitetą pakviesti: Jonas Rukšėnas, Linas Seikis, P. Šurna ir dar bent pora sesių, bus parinktas stovyklos Motto.

Sekantis štabo posėdis Parapijos Namuose lapkričio 11-tą, pirmadienį, 6.30 val. PD

CANBERRA

Canberros Ramovėnai praneša savo skyriaus vadovybės pasikeitimą. Pirmininkui J. Kovalskiui iš pareigų atsisakius, slaptu visų narių balsavimu pirmininku išrinktas Z. Sipavičius. Sekretorius lieka tas pats S. Ratas.

Visą korespondenciją prašome siųsti sekretoriui: S. Ratas, 12 Winnece St. Ainslie ACT 2602 arba pirmininkui: Z. Sipavičius, 40 Cowne St. Campbell ACT 2601, telef. 48 6946.

Skyriaus Valdyba

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.